

17.11. 1989

Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva

17 listopadu 1989

- Druhá událost se odehrála 17. listopadu [1989](#), kdy připomínka 50. výročí [nacistických represí](#) přerostla v demonstraci proti [komunistickému režimu](#).
- V pátek [17. listopadu](#) se na [Albertově](#) sešli studenti pražských vysokých škol. V 15:40 se na [Albertově](#) nacházelo přibližně 500 až 600 lidí, ale jejich počet poměrně rychle narůstal nově příchozími.
- Manifestace začala v 16:00 zpěvem písně [Gaudeamus igitur](#) a projevem [Martina Klímy](#) z uskupení *Nezávislých studentů*. [Státní bezpečnost](#) odhadovala počet účastníků až na 15 000 lidí, ale další zdroj hovoří o davu až 50 000 lidí. V 16:40 byla tato část manifestace ukončena a pořadatelé vyzvali k pochodu na [Vyšehrad](#) ke hrobu [Karla Hynka Máchy](#).

17. listopad 1989

- Část lidí chtěla ale směřovat na Václavské náměstí, kam měli původně demonstrující dojít, jak hlásal leták vytištěný k manifestaci. Mezi odhodlanými byl i poručík StB Ludvík Zifčák, který byl později pokládán za mrtvého studenta Martina Šmída. Na Vyšehrad postupně dorazil dav přibližně 10 000 lidí, kteří zcela zaplnili prostranství před kostelem. V 18:15 byla demonstrace oficiálně ukončena.
- Po skončení oficiální části demonstrace se dav neplánovaně vydal do centra města. Přibližně 5 000 lidí pokračovalo směrem na Karlovo náměstí. Přibližně v 19:12 přišel rozkaz, že se má dav na vhodném místě zablokovat.

17. listopad 1989

- Policejní kordon zatarasil [Most 1. máje](#), čímž zabránil davu odbočit směrem na Pražský hrad, demonstrující zahnuli na [Národní třídu](#) a pokračovali směrem na Václavské náměstí. V 19:25 byla kordonem přehrazena Národní třída v prostoru *Perštýna*. Když bylo čelo demonstrace zastaveno, účastníci si sedli na zem před pořádkové jednotky.
- Dívky začaly spontánně zasunovat za štíty příslušníků pohotovostního pluku květiny . Jelikož se policejní velitelé obávali opakování předchozí situace z Vyšehradské ulice, kdy dav uzávěru obešel, došlo o čtvrt hodiny později k uzavření ulic *Mikulandské* a *Voršilské*, a k zablokování ústupu Národní třídou zpět směrem k Národnímu divadlu.

17. listopad 1989

- Přibližně 10 000 demonstrantů tak bylo uzavřeno mezi dva policejní kordony. Demonstrující pokračovali v pokojné a nenásilné demonstraci za provolávání hesel jako *Máme holé ruce*. V této části demonstrace byl ještě demonstrantům umožňován jednotlivě volný odchod.
- Přibližně ve čtvrt na devět došlo ke změně situace, kdy již nebylo možné obklíčení opustit a policejní kordon postupující směrem od Národního divadla začal prostor zahušťovat.
- Pohotovostní pluk **veřejné bezpečnosti** a Odbor zvláštního určení (tzv. *červené barety*) následně začaly demonstrující surově bít **obušky**. Třebaže byli účastníci demonstrace vyzýváni k rozchodu, jediné únikové cesty vedly skrz tzv. "uličky", kde byli demonstranti brutálně bití.
- Do 21:20 byla tímto způsobem demonstrace násilně rozptýlena ; někteří účastníci byli následně zatčeni a naloženi do připravených autobusů. I po rozeznání demonstrace docházelo ze strany pořádkových jednotek k napadání jednotlivců či skupinek přihlížejících. Nezávislá lékařská komise později uvedla, že 568 lidí bylo během zásahu zraněno.

Slavení svátku

- **Změna názvu svátku**

Dne 2. března 2016 schválila [Poslanecká sněmovna](#) přejmenování státního svátku.

- Pokud by tento návrh úspěšně prošel legislativním procesem, nesl by svátek nově název „Mezinárodní den studentstva a den boje za svobodu a demokracii“, který má výrazněji odkazovat na události 17. listopadu 1939. Tento krok byl kritizován některými pravicovými opozičními poslanci a historiky.
- Poslanecký návrh zákona byl zamítnut [Senátem](#) a poslanci nedokázali jeho veto přehlasovat.
- V prosinci 2018 schválili poslanci změnu názvu svátku na *Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva*.
- Novela zákona vstoupila v platnost 1. dubna 2019.

Zneužití výročí

- Tohoto svátku pravidelně využívají k demonstracím a sebepropagaci příslušníci krajní pravice, přičemž dochází i ke střetům, např. s anarchisty

Otevírací doba obchodů

- Přestože je Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva státním svátkem, nevztahuje se na něj Zákon o prodejní době v maloobchodě a velkoobchodě, kdy musí obchody s rozlohou nad 200 metrů čtverečních prodejny zavřít nebo omezit otevírací dobu na určité státní svátky.
- Státní svátek 17. listopadu v tomto zákoně jmenován není, takže mohou mít obchody otevřeno podle standardní otevírací doby.

☺ Děkuji za pozornost ☺

Zdroje:

- https://cs.wikipedia.org/wiki/Den_boje_za_svobodu_a_demokracii_a_Mezin%C3%A1rodn%C3%AD_den_studentstva